

PDPA คืออะไร?...ทำไมต้องรู้

โดย นางสาวดารณี แสงวงศ์

ตำแหน่ง นิติกรปฏิบัติการ

สังกัดงานวินัยและอุทธรณ์ร้องทุกข์ กองกฎหมาย

ในยุคสมัยที่เศรษฐกิจและสังคมปัจจุบันถูกขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีและข้อมูลต่างๆที่มีจำนวนมหาศาล ซึ่งข้อมูลเป็นเสมือนทรัพยากรพื้นฐานที่สำคัญขององค์กร โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลส่วนบุคคลได้กลายเป็นสิ่งที่มีมูลค่าและมีความสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจการงานเป็นอย่างมาก ประกอบกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีก็ได้ส่งผลให้เกิดความแพร่หลายของข้อมูลมากยิ่งขึ้นและทำให้เกิดช่องทางในการจัดเก็บหรือรวบรวมข้อมูล การใช้งานข้อมูล ตลอดจนรวมถึงการเปิดเผยหรือการเข้าถึงข้อมูลก็สามารถทำได้โดยง่าย สะดวก และรวดเร็ว โดยหากมีการนำข้อมูลต่างๆโดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลส่วนบุคคลไปใช้ตามชอบใจโดยที่ไม่มีการกำหนดมาตรการควบคุมการใช้งานของข้อมูลก็อาจสร้างความเดือดร้อนรำคาญหรือความเสียหายให้แก่ผู้ที่เป็นเจ้าของข้อมูล และยิ่งซ้ำร้ายไปกว่านั้นก็อาจส่งผลไปถึงความเสียหายทางด้านเศรษฐกิจโดยรวมได้อีกด้วย ฉะนั้น สิ่งที่เราควรที่จะต้องให้ความสำคัญ ตระหนัก และคำนึงถึงเป็นอย่างยิ่งจึงเป็นเรื่องของสิทธิความเป็นส่วนตัวทางด้านข้อมูลส่วนบุคคลนั่นเอง และปัจจุบันประเทศไทยก็ได้มีการออกกฎหมายที่เกี่ยวกับ PDPA ขึ้น ซึ่งกฎหมาย PDPA คืออะไร มีความสำคัญอย่างไร เกี่ยวข้องกับบุคคลใดบ้าง และหรือมีรายละเอียดอะไรที่น่าสนใจ วันนี้เราจะมานำเสนอให้ท่านผู้อ่านสามารถทำความเข้าใจและมองเห็นภาพรวมของกฎหมาย PDPA กันอย่างง่ายๆ...**ว่าแล้วเราก็คงไปทำความเข้าใจง่ายๆกับกฎหมาย PDPA กันเลย!!**

“PDPA” ย่อมาจาก Personal Data Protection Act หรือมีชื่อเรียกตามกฎหมายไทยว่า “พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒” ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๓๖ ตอนที่ ๖๙ ก วันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒ มีผลบังคับใช้ในบางส่วนเมื่อวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๒ และได้มีผลบังคับใช้เต็มทั้งฉบับแล้วเมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๕ ที่ผ่านมา โดยพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ นี้มีขึ้นเพื่อให้ภาคเอกชนและภาครัฐ (บุคคล/นิติบุคคล) ที่เป็นผู้เก็บรวบรวมหรือถือครองข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งในทางกฎหมายมีฐานะเป็น Data Controller ใช้หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล โดยต้องจัดให้มีมาตรการดูแลและปกป้องข้อมูลของผู้อื่นจากการถูกละเมิดสิทธิส่วนตัว จัดให้มีเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล มีความเป็นธรรม โปร่งใสต่อเจ้าของข้อมูล และที่สำคัญต้องขอความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลก่อนการเก็บ รวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลนั้น และหากมีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามต้องได้รับโทษตามที่กฎหมายกำหนด นอกจากนี้ ยังกำหนดให้บุคคลผู้เป็นเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลมีสิทธิต่างๆภายใต้เงื่อนไขที่กฎหมายกำหนดด้วย

เมื่อเราได้รู้จักและเข้าใจแล้วว่า PDPA คืออะไร ต่อไปเรามารู้จักกับความหมายและประเภทของข้อมูลที่ได้รับคุ้มครองภายใต้ PDPA กันบ้าง ซึ่งข้อมูลหลักๆที่อยู่ภายใต้การคุ้มครองของ PDPA คือ “ข้อมูลส่วนบุคคล” หรือ Personal Data ซึ่งตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้กำหนดคำนิยาม “ข้อมูลส่วนบุคคล” ว่าเป็นข้อมูลที่สามารถใช้เพื่อระบุตัวตนของบุคคลเข้าของข้อมูลได้ ไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อม แต่ไม่รวมถึงข้อมูลของผู้ตายและข้อมูลนิติบุคคล ซึ่งข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ ชื่อ-นามสกุล, เลขประจำตัวประชาชน, เลขหนังสือเดินทาง, เลขบัตรประกันสังคม, เลขใบอนุญาตขับขี่, เลขประจำตัวผู้เสียภาษี, เลขบัญชีธนาคาร, เลขบัตรเครดิต (การเก็บเป็นภาพสำเนาบัตรประชาชนหรือสำเนาบัตรอื่นๆที่มีข้อมูลส่วนบุคคลที่กล่าวมา ย่อมสามารถใช้ระบุตัวบุคคลได้โดยตัวมันเองจึงถือเป็นข้อมูลส่วนบุคคล), ที่อยู่, อีเมล, หมายเลขโทรศัพท์, ข้อมูลอุปกรณ์หรือเครื่องมือ อาทิ IP address, MAC address, Cookie ID, ข้อมูลทางชีวมิติ (Biometric) อาทิ รูปภาพใบหน้า, ลายนิ้วมือ, फिल्मเอกซเรย์, ข้อมูลสแกนม่านตา, ข้อมูลอัตลักษณ์เสียง, ข้อมูลพันธุกรรม, ข้อมูลระบุทรัพย์สินของบุคคล เช่น ทะเบียนรถยนต์, โฉนดที่ดิน, ข้อมูลที่สามารถเชื่อมโยงไปยังข้อมูลต่างๆที่กล่าวมาข้างต้นได้ อาทิ วันเดือนปีเกิดและสถานที่เกิด, เชื้อชาติ, สัญชาติ, น้ำหนัก, ส่วนสูง, ข้อมูลตำแหน่งที่อยู่ (location), ข้อมูลการแพทย์, ข้อมูลการศึกษา, ข้อมูลทางการเงิน, ข้อมูลการจ้างงาน, ข้อมูลหมายเลขอ้างอิงที่เก็บไว้ในไมโครฟิล์มซึ่งแม้ไม่สามารถระบุไปถึงตัวบุคคลได้ แต่หากใช้ร่วมกับระบบดัชนีข้อมูลอีกระบบหนึ่งก็จะสามารถระบุไปถึงตัวบุคคลได้เช่นกัน, ข้อมูลการประเมินผลการทำงานหรือความเห็นของนายจ้างต่อการทำงานของลูกจ้าง, ข้อมูลบันทึกต่างๆที่ใช้ติดตามตรวจสอบกิจกรรมต่างๆของบุคคล อาทิ log file , ข้อมูลที่สามารถใช้ในการค้นหาข้อมูลส่วนบุคคลอื่นในอินเทอร์เน็ต นอกจากนี้ ยังมีข้อมูลส่วนบุคคลอีกประเภทหนึ่งที่ PDPA ให้ความสำคัญและกำหนดบทลงโทษที่ค่อนข้างรุนแรงกว่าข้อมูลบุคคลทั่วไปในกรณีเกิดการรั่วไหลของข้อมูลสู่สาธารณะ นั่นคือ “ข้อมูลส่วนบุคคลที่มีความละเอียดอ่อน/ข้อมูลอ่อนไหว” หรือ Sensitive Personal Data ได้แก่ ข้อมูลด้านเชื้อชาติ-เผ่าพันธุ์, ความคิดเห็นทางการเมือง, ความเชื่อในลัทธิ ศาสนาหรือปรัชญา, พฤติกรรมทางเพศ, ประวัติอาชญากรรม, ข้อมูลสุขภาพ ความพิการ หรือข้อมูลสุขภาพจิต, ข้อมูลสหภาพแรงงาน, ข้อมูลพันธุกรรม, ข้อมูลชีวภาพ, ข้อมูลอื่นใด ซึ่งกระทบต่อเจ้าของข้อมูลในทำนองเดียวกันตามที่คณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลประกาศกำหนด

และเมื่อเราได้รู้จักและเข้าใจแล้วว่า PDPA คืออะไร และมีข้อมูลอะไรบ้างที่ได้รับการคุ้มครอง ต่อไปเรามารู้จักกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลส่วนบุคคลกันบ้าง โดยเราสามารถจำแนกผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับข้อมูลส่วนบุคคลตามกฎหมาย PDPA ได้ ๓ ประเภท ได้แก่

- ๑) **เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล (Data Subject)** คือ บุคคลที่ข้อมูลสามารถระบุไปถึงได้
- ๒) **ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล (Data Controller)** คือ บุคคลหรือนิติบุคคลที่มีอำนาจหน้าที่ตัดสินใจเกี่ยวกับการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล
- ๓) **ผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล (Data Processor)** คือ บุคคลหรือนิติบุคคลที่ดำเนินการเกี่ยวกับ การเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล ตามคำสั่งหรือในนามของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล ทั้งนี้บุคคลหรือนิติบุคคลซึ่งดำเนินการดังกล่าวไม่เป็นผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล

ซึ่งก่อนที่เราจะไปรู้จักกับสิทธิต่างๆที่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลจะได้รับตามกฎหมาย PDPA เพื่อให้เข้าใจต่อความเข้าใจในสิทธิของเจ้าของข้อมูล (Data Subject) เรามาทำความรู้จักกันก่อนว่าผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล (Data Controller) คืออะไร? “**ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล**” หมายถึง บุคคลหรือนิติบุคคลที่มีส่วนในการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคล ใช้ข้อมูลส่วนบุคคล หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล โดยหากดูที่ความหมายแล้ว นั้นหมายความว่า เพียงแค่เรามีการเก็บข้อมูลส่วนบุคคลของผู้อื่นไว้ ก็ถือว่าเราเป็นผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย PDPA ด้วยเช่นเดียวกัน ซึ่งตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้สิทธิของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล (Data Subject Right) สรุปได้ดังต่อไปนี้

๑. สิทธิการให้ความยินยอมและได้รับการแจ้งให้ทราบ (Right to be Informed Consent) ตามมาตรา ๑๙ และมาตรา ๒๓ โดยในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ควบคุมข้อมูลต้องแจ้งเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลมีสิทธิได้รับแจ้งให้ทราบก่อนหรือในขณะที่เก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคล โดยมีรายละเอียดการแจ้งให้ทราบ เช่น เก็บข้อมูลส่วนบุคคลอะไรบ้าง, วัตถุประสงค์การเก็บข้อมูล, การนำไปใช้อย่างไรหรือส่งต่อไปมีให้ใครบ้าง, วิธีเก็บข้อมูลอย่างไร, เก็บข้อมูลนานเท่าใด, วิธีการขอเปลี่ยนแปลงแก้ไข เพิกถอนข้อมูลส่วนบุคคลที่ไปสามารถทำได้อย่างไร

๒. สิทธิขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล (Right of Access) ตามมาตรา ๓๐ โดยเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล มีสิทธิขอเข้าถึงและขอรับสำเนาข้อมูลส่วนบุคคล หรือขอให้เปิดเผยถึงการได้มาของข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าวที่ตนไม่ได้ให้ความยินยอมได้ โดยสิทธินี้จะต้องไม่ขัดต่อกฎหมายหรือคำสั่งศาล หรือส่งผลกระทบต่อความเสียหายต่อสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น หากการขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลนี้ไม่ขัดหรือส่งผลกระทบต่อดังกล่าว เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลจะได้รับสิทธิภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลได้รับคำขอ

๓. สิทธิในการขอให้โอนข้อมูลส่วนบุคคล (Right to Data Portability) ตามมาตรา ๓๑ โดยในกรณีที่เจ้าของข้อมูลมีความประสงค์ที่จะนำข้อมูลที่ได้ให้ไว้กับผู้ควบคุมข้อมูลไปใช้กับผู้ควบคุมข้อมูลรายอื่น อาทิ ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลราย A ได้ทำจัดทำข้อมูลส่วนบุคคลของเราไว้ในรูปแบบต่างๆที่สามารถเข้าถึงได้ด้วยวิธีการอัตโนมัติ เจ้าของข้อมูลสามารถขอให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล ราย A ที่จัดทำข้อมูลนั้น ทำการส่งหรือโอนข้อมูลดังกล่าวให้ได้ หรือจะขอให้ส่งไปยังผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลรายอื่นโดยตรงก็สามารถกระทำได้ หากไม่ติดขัดทางวิธีการและเทคนิค โดยการใช้สิทธินี้ต้องไม่ขัดต่อกฎหมาย สัญญา หรือละเมิดสิทธิเสรีภาพของบุคคลอื่น

๔. สิทธิคัดค้านการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล (Right to Object) ตามมาตรา ๓๒ โดยเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลมีสิทธิในการคัดค้านการเก็บรวบรวม การใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับตนเมื่อใดก็ได้ แต่ต้องไม่ขัดด้วยกฎหมายที่สำคัญยิ่งกว่า หรือขัดต่อสิทธิการเรียกร้องตามกฎหมาย หรือข้อมูลส่วนบุคคลนั้นเป็นไปเพื่อการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ ประวัติศาสตร์ สถิติ

๕. สิทธิขอให้ลบหรือทำลาย หรือทำให้ข้อมูลส่วนบุคคลเป็นข้อมูลที่ไม่สามารถระบุตัวบุคคลได้ (Right to erasure/Right to be Forgotten) ตามมาตรา ๓๓ โดยในกรณีที่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลได้ทำให้ข้อมูลส่วนบุคคลเป็นข้อมูลที่เปิดเผยต่อสาธารณะ และผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลถูกเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลขอให้ลบ หรือทำลาย หรือทำให้ข้อมูลส่วนบุคคลเป็นข้อมูลที่ไม่สามารถระบุตัวบุคคลหรือเจ้าของข้อมูลได้ โดยผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลจะต้องผู้รับผิดชอบดำเนินการทั้งในทางเทคโนโลยีและค่าใช้จ่ายเพื่อให้เป็นไปตามคำขอนั้นเอง

๖. สิทธิขอให้ระงับการใช้ข้อมูล (Right to restrict Processing) ตามมาตรา ๓๔ โดยเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลมีสิทธิขอให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลระงับการใช้ข้อมูลส่วนบุคคล ไม่ว่าจะในกรณีที่เกิดการเปลี่ยนใจไม่ต้องการให้ข้อมูลแล้ว หรือเปลี่ยนใจระงับการทำลายข้อมูลเมื่อครบกำหนดที่ต้องทำลาย เนื่องจากมีความจำเป็นต้องนำข้อมูลไปใช้ในทางกฎหมาย หรือการเรียกร้องสิทธิ ก็สามารถกระทำได้

๗. สิทธิในการขอแก้ไขข้อมูลส่วนบุคคล (Right to Rectification) ตามมาตรา ๓๖ โดยเจ้าของข้อมูลมีสิทธิที่จะขอแก้ไขข้อมูลส่วนบุคคลของตนเองให้มีความถูกต้อง เป็นปัจจุบัน และไม่ก่อให้เกิดความเข้าใจผิดได้ โดยการแก้ไขนั้นจะต้องเป็นไปด้วยความสุจริต และไม่ขัดต่อหลักกฎหมาย

๘. สิทธิร้องเรียนการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย (Right to Complain) ตามมาตรา ๓๓ โดยเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลมีสิทธิร้องเรียนในกรณีที่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลหรือผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล รวมทั้งลูกจ้างหรือผู้รับจ้างของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลหรือผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลต่อคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

บุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคล (บริษัท ห้างร้าน มูลนิธิ สมาคม หน่วยงาน องค์กร ร้านค้า หรืออื่นใดก็ตาม) หากมีการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลไว้ หรือมีการนำข้อมูลส่วนบุคคลไปใช้หรือนำไปเปิดเผยไม่ว่าจะด้วยวัตถุประสงค์ใดก็ตาม จำเป็นต้องได้รับคำยินยอม (Consent) จากเจ้าของข้อมูลนั้นด้วย เว้นแต่จะเป็นไปตามข้อยกเว้นที่พระราชบัญญัติกำหนดไว้ โดยมีข้อยกเว้นดังต่อไปนี้

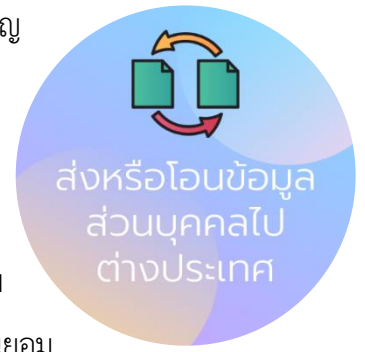
(ก) ข้อยกเว้นสำหรับข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไป (Personal Data) ตามมาตรา ๒๔ ดังนี้

- ๑) จัดทำเอกสารประวัติศาสตร์ หรือจดหมายเหตุเพื่อประโยชน์สาธารณะที่เกี่ยวข้องกับ การศึกษาวิจัยหรือการจัดทำสถิติ
- ๒) เพื่อป้องกันหรือระงับอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย หรือสุขภาพของบุคคล ๓) เมื่อจำเป็นเพื่อปฏิบัติตามสัญญาเกี่ยวกับเจ้าของข้อมูล เช่น การซื้อขายของออนไลน์ที่ต้องใช้ชื่อ-สกุล ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ อีเมล เป็นต้น ๔) เมื่อจำเป็นเพื่อประโยชน์สาธารณะ และการปฏิบัติหน้าที่ในการใช้อำนาจอรัฐ ๕) เมื่อจำเป็นเพื่อประโยชน์โดยชอบด้วยกฎหมายของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลหรือของบุคคลอื่น ๖) เมื่อเป็นการปฏิบัติตามกฎหมายของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล เช่น ส่งข้อมูลพนักงานให้กรมสรรพากรเรื่องภาษี เป็นต้น

(ข) ข้อยกเว้นสำหรับข้อมูลส่วนบุคคลที่ละเอียดอ่อนหรือข้อมูลอ่อนไหว (Sensitive Personal Data) ตามมาตรา ๒๖ ดังนี้

- ๑) เพื่อป้องกันหรือระงับอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย หรือสุขภาพของบุคคล ๒) การดำเนินกิจกรรมที่ชอบด้วยกฎหมายที่มีการคุ้มครองที่เหมาะสมของ มูลนิธิ สมาคม องค์กรไม่แสวงหากำไร เช่น เรื่องศาสนาหรือความคิดเห็นทางการเมือง ซึ่งจำเป็นต้องเปิดเผยให้ทราบก่อนเข้าองค์กรนั้น ๆ เป็นต้น ๓) เป็นข้อมูลที่เปิดเผยต่อสาธารณะด้วยความยินยอมโดยชัดแจ้งของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล เช่น บุคคลสาธารณะที่มีข้อมูลที่เปิดเผยต่อสาธารณะอยู่แล้วในความยินยอมของเจ้าของข้อมูล ๔) เป็นการจำเป็นเพื่อการก่อตั้งสิทธิเรียกร้องตามกฎหมาย การปฏิบัติตามหรือการใช้สิทธิเรียกร้องตามกฎหมาย หรือการยกขึ้นต่อสู้สิทธิเรียกร้องตามกฎหมาย เช่น เก็บลายนิ้วมือของผู้ที่บุกรุกเพื่อนำไปใช้ในชั้นศาล เป็นต้น ๕) เป็นการจำเป็นในการปฏิบัติตามกฎหมายเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ เกี่ยวกับเวชศาสตร์ป้องกันหรืออาชีวเวชศาสตร์ เช่น การเก็บข้อมูลสุขภาพของพนักงานซึ่งเป็นข้อมูลส่วนบุคคลที่มีความละเอียดอ่อน (Sensitive Personal Data) ซึ่งองค์กรมักใช้ข้อนี้ในการอ้างสิทธิที่จำเป็นต้องเก็บข้อมูลนี้ไว้ เป็นต้น ประโยชน์ด้านสาธารณสุข, การคุ้มครองแรงงาน, การประกันสังคม, หลักประกันสุขภาพแห่งชาติ, การศึกษาวิจัยทางวิทยาศาสตร์, ประวัติศาสตร์, สถิติ, ประโยชน์สาธารณะอื่น, ประโยชน์สาธารณะที่สำคัญ

การส่งหรือโอนข้อมูลส่วนบุคคลไปยังต่างประเทศ ตามมาตรา ๒๘ ก็เป็นเรื่องที่สำคัญ โดยผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล จะส่งหรือโอนข้อมูลส่วนบุคคลไปยังต่างประเทศ ต้องตรวจสอบว่าประเทศปลายทางหรือองค์การระหว่างประเทศที่รับข้อมูลส่วนบุคคลนั้น มีมาตรฐานการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่เพียงพอหรือไม่ ยกเว้นว่าการส่งหรือโอนข้อมูลนั้นจะเป็นไปเพื่อเหตุบางประการตามกฎหมาย หรือได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล หรือมีความจำเป็นเพื่อปฏิบัติตามสัญญา หรือเพื่อป้องกันอันตรายที่จะเกิดต่อเจ้าของข้อมูลที่ไม่สามารถให้ยินยอมในขณะนั้นได้ หรือเพื่อการดำเนินการกิจเพื่อประโยชน์สาธารณะที่สำคัญ

เมื่อ PDPA บังคับใช้แล้ว หากมีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล บทลงโทษของผู้ที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามที่กำหนด มีอยู่ 3 ประการ ได้แก่

๑) ความรับผิดทางแพ่ง ตามมาตรา ๗๘ โดยกำหนดให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนที่เกิดขึ้นจริงให้กับเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลที่ได้รับความเสียหายจากการละเมิด และอาจต้องจ่ายค่าสินไหมทดแทนเพื่อการลงโทษเพิ่มเติมสูงสุดได้อีก ๒ เท่า ของค่าเสียหายจริง โดยมีอายุความฟ้องคดี ๓ ปี นับแต่วันที่ผู้เสียหายรู้ถึงความเสียหายและรู้ตัวผู้ที่ต้องรับผิด หรือ ๑๐ ปี นับแต่วันที่มีการละเมิด

ข้อมูลส่วนบุคคล

๒) ความรับผิดทางอาญา ตามมาตรา ๗๙ และมาตรา ๘๐ กำหนดโทษจำคุกและโทษปรับ โดยมีโทษจำคุกสูงสุดไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑ ล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ โดยโทษสูงสุดดังกล่าวจะเกิดจากการไม่ปฏิบัติตาม PDPA ในส่วนการใช้ข้อมูล หรือเปิดเผยข้อมูล หรือส่งโอนข้อมูลไปยังต่างประเทศ ประเภทข้อมูลที่มีความละเอียดอ่อน (Sensitive Personal Data) ส่วนกรณีหากผู้กระทำความผิด คือ บริษัท (นิติบุคคล) ก็อาจจะสงสัยว่าใครจะเป็นผู้ถูกจำคุก เพราะบริษัทติดคุกไม่ได้ ในส่วนนี้ก็จะอาจจะตกไปที่ผู้บริหาร, กรรมการ หรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัทนั้นๆ ที่จะต้องได้รับการลงโทษจำคุกแทน

๓) ความรับผิดทางปกครอง ตามมาตรา ๘๒ ถึงมาตรา ๘๙ โดยกำหนดโทษปรับตั้งแต่ ๑ ล้านบาทจนถึงสูงสุดไม่เกิน ๕ ล้านบาท ซึ่งโทษปรับสูงสุด ๕ ล้านบาท จะเป็นกรณีของการไม่ปฏิบัติตาม PDPA ในส่วนการใช้ข้อมูล หรือเปิดเผยข้อมูล หรือส่งโอนข้อมูลไปยังต่างประเทศของประเภทข้อมูลที่มีความละเอียดอ่อน (Sensitive Personal Data) ซึ่งโทษทางปกครองนี้จะแยกต่างหากกับการชดใช้ค่าเสียหายที่เกิดจากโทษทางแพ่งและโทษทางอาญาด้วย

และที่กล่าวมาทั้งหมดก็เป็นการสรุปข้อมูลเกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ที่ให้ท่านผู้อ่านสามารถทำความเข้าใจได้ง่ายๆ และเมื่ออ่านมาถึงตรงนี้แล้วท่านผู้อ่านจะเห็นได้ว่าพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเป็นกฎหมายที่มุ่งถึงการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลอย่างเป็นระบบและสอดคล้องกับแนวทางสากลอย่างแท้จริง และนับว่าเป็นกฎหมายที่ทุกคนควรทราบและตระหนักรู้ถึงสิทธิในข้อมูลส่วนบุคคลของตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์กรบริษัทห้างร้าน หรือแพลตฟอร์มต่างๆที่มีการเก็บข้อมูลส่วนบุคคล ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลลูกค้า ข้อมูลผู้ใช้งาน หรือจะเป็นข้อมูลพนักงานที่ทำงานภายในองค์กรเองก็ตาม